

การนำเสนอรูปแบบของการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร
ของมหาวิทยาลัยสังขลานครินทร์

นายเที่ยง จารุมาลี

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต

ภาควิชาอุดมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2530

ISBN 974-567-426-5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

012746

๑๑๒๙๖๔๘

A PROPOSED MODEL OF MANAGEMENT
INFORMATION SYSTEM FOR PRINCE OF SONGKLA
UNIVERSITY

Mr. Tiang Charumanee

ศูนย์วิทยาการฯ
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Higher Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1987

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การนำเสนองรุปแบบของการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ໄຕຍ

นาย เที่ยง จารุอมนี

ภาควิชา

อุดมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.ปทีน เมธากุลวิชัย

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... คำญดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. ทavaro วัชราภัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธนากรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประกอบ คุปรัตน์)

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปทีบ เมธากุลวัฒน์)

2000-05-01 00:00

(អំពីរយៈការសម្រេចរាជរដ្ឋមន្ត្រី និង សម្រាប់រាជ និង ក្រុងក្រោម)

หัวขอวิทยานิพนธ์ การนำเสนอรูปแบบของการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารของ
 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ชื่อนิสิต นายเที่ยง จาจุณณี

ชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.ปทีป เมธากุญชุติ

ภาควิชา อุดมศึกษา

ปีการศึกษา 2529

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสถานภาพ ศักยภาพและปัญหาของระบบสารสนเทศของมหาวิทยาลัย
 สงขลานครินทร์
2. เพื่อศึกษาความคิด เห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับระบบสารสนเทศและการใช้ระบบ
 สารสนเทศเพื่อการบริหาร ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
3. เพื่อเสนอรูปแบบของการจัดระบบสารสนเทศ เพื่อการบริหารของมหาวิทยาลัย
 สงขลานครินทร์

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยกลุ่มผู้บริหารระดับสูงของมหาวิทยาลัย
 สงขลานครินทร์ คณะกรรมการประจำคณะและกลุ่มผู้ปฏิบัติการ รวมทั้งหมด 248 คน เครื่องมือใน
 การวิจัย เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นจากการศึกษาวิเคราะห์เอกสาร การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ
 ด้านสารสนเทศ และผู้บริหารของมหาวิทยาลัย การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย
 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลและสารสนเทศที่ใช้ในการบริหารมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่จัดเก็บอยู่
 มี 4 ด้าน ด้านโปรแกรมนักศึกษา นักศึกษา บุคลากร การเงิน และอาคารสถานที่ ได้มีการใช้
 เครื่องคอมพิวเตอร์มาช่วยในการจัดเก็บ ยกเว้นข้อมูลด้านอาคารสถานที่ สภาพปัจจุบันของการ

จัดระบบสารสนเทศมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จากการศึกษาวิจัยพบว่า วัตถุประสงค์ของการจัดระบบสารสนเทศของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เพื่อใช้ในการวางแผนและนโยบายเป็นลำดับแรก แต่ละหน่วยงานจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศเองเป็นส่วนใหญ่ การสอบถามความต้องการใช้ข้อมูล และสารสนเทศจากผู้ใช้งานในระดับน้อย

2. ด้านปัญหาที่พบในการจัดระบบสารสนเทศที่เป็นปัญหามาก คือ หน่วยงานยังไม่มีการจัดระบบเก็บรวบรวม รักษา ประมวลผล และนำเสนอดанны่ข้อมูลที่ดี มีการจัดเก็บข้อมูลช้าช้อนข้อมูลที่สำคัญบางชนิด ไม่มีการจัดเก็บ ผู้จัดกระทำและผู้ใช้ สื่อความหมายไม่ตรงกัน การให้ความรู้ด้านสารสนเทศยังมีไม่เพียงพอ

3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบของการจัดระบบสารสนเทศของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ประชากรทั้งสามกลุ่มระบุว่า ควรกำหนดนโยบาย และวัตถุประสงค์ของการจัดระบบ และการพัฒนาระบบสารสนเทศให้ชัดเจน ควรจัดให้มีหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านข้อมูลและสารสนเทศโดยเฉพาะ และก่อนการเก็บรวบรวมข้อมูล ควรสำรวจความต้องการของผู้ใช้ก่อน เพื่อเป็นแนวทางในการจัดเก็บข้อมูลที่ตรงกับความต้องการใช้จริง นอกจากนี้ควรกำหนดช่วงเวลาของการเก็บข้อมูลก่อนที่จะมีการออกแบบระบบข้อมูลในสถาบัน ที่เป็นระบบเดียวกัน

4. จากผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการจัดระบบสารสนเทศของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในระดับที่เป็นการพัฒนา และมีการนำคอมพิวเตอร์มาช่วยในการจัดระบบสารสนเทศในการนำเครื่องคอมพิวเตอร์มาช่วยในการจัดระบบสารสนเทศ วิธีการหนึ่งที่น่าจะดำเนินการได้รวดเร็วคือ วิธีการใช้หลักต้นแบบ (Prototype)

5. ผู้วิจัยได้เสนอรูปแบบการระบบสารสนเทศของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ซึ่งประกอบด้วย 1. การพัฒนาเครือข่ายระบบสารสนเทศ 2. การดำเนินกิจกรรมในการจัดระบบสารสนเทศ

จุดเด่นของรูปแบบการจัดระบบสารสนเทศ

Thesis Title A Proposed Model of Management Information System
 for Prince of Songkla University

Name Mr. Tiang Charumanee

Thesis Advisor Associate Professor Patheep Methakunavudhi, Ph.D.

Department Higher Education

Academic Year 1986

ABSTRACT

Purpose of the Study

1. To survey Status and problem of Management information system of Prince of Songkla University
2. To investigate the administrators' opinions towards the Management system of Prince of Songkla University
3. To propose a model of management information system for Prince of Songkla University

Methodology

Three groups of population in this study were top administrators, faculty committee, and University officers, which were altogether 248 persons.

The method employed in this study was a survey using a questionnaire which was based on the related literature and the experts' information obtained from the interview.

Data collected from questionnaires were analyzed by using the statistical Package for Social Sciences. The statistical analysis employed were percents, mean, standard deviation and one way analysis of variance.

Findings

The findings could be summarized as follows:

1. Data and information used in the administration of Prince of Songkla University could be classified into 4 dimensions as follows: Educational Program Students, Personnel, Finance and Facilities. Three of the four' dimensions were computerized except the Facilities. The Present status of the management information system of Prince of Songkla University showed that the main Purpose of managing information was policy making and planning. Most Organization collected and recorded the data and managed information by their own. However, the inquiring about users' needs in using data and information was found at low level.

2. There were some problems found in data collection and management of information system for example each Unit did not carry on the effective process in data collection, data evaluation, data analysis and presentation of data and information.

In addition there were the redundancy of the collected data. Some important data had not beed collected. Furthermore, there was misunderstanding about the data definition between the operators and the users. The most important problem was that all of the persons who dealed with data and information did not heve sufficient knowledge about management of information System.

3. According to the opinions about the management of information System in the University, the respondents stated that the University clearly state the policy and purposes of the management of information system. And the Organization which would be directly responsible for the management, should be established. The survey of users' needs of data

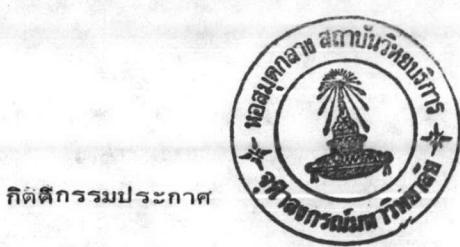
and information should be conducted in order to be guidelines for collecting relevant data and presenting information. The schedule for data collecting should also be specified before the data and information were designed into a unique system of the University.

4. The management information system of Prince of Songkla University is in developing stage and computer is employed in processing data and information. The prototype system is suggested when using computer.

5. A model of management information system for Prince of Songkla University have been proposed in terms of the followings:

- 1) the development of organization of System's network data reporting and pooling system
- 2) the activities for the management of information system.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประภาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของรองศาสตราจารย์ ดร.ปทีป
เมธาคุณวุฒิ อาจารย์ผู้ความคุณการวิจัยที่ได้กรุณาช่วยซึ่งแนวทาง ให้คำแนะนำตลอดจนช่วยเหลือ
แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยขอรบกวนขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว ณ โอกาสนี้
ขอรบกวนขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ อุทัย บุญประเสริฐ ที่ได้กรุณาให้ข้อคิดเห็น
ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการวิจัย เป็นอย่างยิ่ง

ขอรบกวนขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม
ที่ใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณคณะ กอง และเพื่อนข้าราชการมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่ได้กรุณาให้
ความช่วยเหลือในการเก็บข้อมูล เป็นอย่างดี และขอขอบคุณผู้บริหาร อาจารย์และข้าราชการ
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ขอขอบคุณ คุณมงคล ควรหาเวช ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดีในเรื่องการใช้
คอมพิวเตอร์เพื่อวิเคราะห์ข้อมูล และขอขอบคุณ คุณประสงค์ เอี้ยวเจริญ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ
ประสานงานเรื่องต่าง ๆ แก่ผู้วิจัย

ขอขอบคุณ มูลนิธิมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และบัญฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ที่อนุเคราะห์ทุนอุดหนุนการวิจัย ครั้งนี้

ผู้วิจัยขอรบกวนขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสานความรู้แก่ผู้วิจัย

เทียง จาเรียม

เมษายน 2530

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.	๕
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.	๖
กิติกรรมประกาศ.	๘
สารบัญตาราง	๙
สารบัญแผนผัง.	๑๐

บทที่

1 บทนำ.	1
ความเป็นมาและความสำคัญของมูลฯ	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	7
วิธีดำเนินการวิจัย	7
2 รายคติและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
รูปแบบและระบบบริหารของมหาวิทยาลัยสังชลานครินทร์	12
ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารกระบวนการตัดสินใจกับข้อมูลและสารสนเทศ	17
ความหมายของข้อมูลและสารสนเทศ	21
คุณสมบัติของสารสนเทศ	24
โครงสร้างและระดับสารสนเทศในองค์กร	27
กระบวนการพัฒนาระบบสารสนเทศ	30
ระบบสารสนเทศในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย	43
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	45

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่

3 วิธีดำเนินงานการวิจัย	51
ประชากรเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	51
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	52
ลักษณะของแบบสอบถาม	53
การเก็บรวบรวมข้อมูล	55
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้	56
 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	59
การศึกษาวิเคราะห์เอกสาร	59
ส่วนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	65
ส่วนที่ 2 สถานภาพและปัญหาการจัดระบบสารสนเทศมหาวิทยาลัยสังขลานครินทร์	69
ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบของการจัดระบบสารสนเทศที่ควรเป็น	
ของมหาวิทยาลัยสังขลานครินทร์	85
 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	90
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	90
วิธีดำเนินงานการวิจัย	90
สรุปผลการวิเคราะห์เอกสาร	91
สรุปผลการวิจัยจากแบบสอบถาม	92
อภิปรายผลการวิจัย	102
การนำเสนอรูปแบบการจัดระบบสารสนเทศของมหาวิทยาลัยสังขลานครินทร์	114
 บรรณานุกรม	126
ภาคผนวก ก	130
ภาคผนวก ข	133
ภาคผนวก ค	140
ประวัติผู้เขียน	185

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 สถานภาพของผู้ดูแลแบบสอบถาม	65
2 ประสบการณ์เกี่ยวกับข้อมูลและสารสนเทศของผู้ดูแลแบบสอบถาม	67
3 ประเภทของมรรคประสบการณ์เกี่ยวกับข้อมูลและสารสนเทศ	68
4 สภาพปัจจุบันของการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศของมหาวิทยาลัย	
สังชลานครินทร์	69
5 การใช้ข้อมูลด้านต่าง ๆ ของผู้บริหารระดับสูงของมหาวิทยาลัยสังชลานครินทร์	71
6 ข้อมูลที่ผู้บริหารระบุว่าเป็นปัญหาในการนำเสนอเพื่อการตัดสินใจ	72
7 ความคิดเห็นของผู้บริหารระดับสูงเกี่ยวกับการปรับปรุงระบบสารสนเทศของมหาวิทยาลัยสังชลานครินทร์	73
8 ความคิดเห็นของผู้บริหารในการให้ความสนใจสนับสนุนการจัดระบบสารสนเทศของมหาวิทยาลัยสังชลานครินทร์	74
9 สถานภาพปัจจุบันของการดำเนินการระบบสารสนเทศของมหาวิทยาลัยสังชลานครินทร์	75
10 สถานภาพปัจจุบันของการใช้ข้อมูลและสารสนเทศของมหาวิทยาลัยสังชลานครินทร์	79
11 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินการระหว่างทำด้วยข้อมูลและสารสนเทศของมหาวิทยาลัยสังชลานครินทร์	81
12 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการจัดระบบสารสนเทศที่ควรจะเป็นของมหาวิทยาลัยสังชลานครินทร์	85

สารบัญแผนผัง

แผนผังที่

หน้า

1	การแบ่งแยกงานข้อมูลและสารสนเทศของมหาวิทยาลัยสังขลานครินทร์	118
2	กิจกรรมในการดำเนินการจัดระบบสารสนเทศของมหาวิทยาลัยสังขลานครินทร์	121

คู่มือวิทยารัพยากร
อุปกรณ์ครุภัณฑ์มหาวิทยาลัย